

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рогатинський аграрний фаховий коледж

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Рогатинського
аграрного фахового коледжу

_____ Ігор ТРИНІВ
серпня 2023 року

К О Н Ц Е П Ц І Я
НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ
СТУДЕНТСЬКО-УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ
РОГАТИНСЬКОГО АГРАРНОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ

Розглянуто і схвалено на
засіданні педагогічної ради
Протокол № 1 від 30.08.2023 р.

Рогатин
2023

1.1. Загальні положення

Інтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, європоцентричність, пробудження громадянської і громадської ініціативи, виникнення громадських рухів, розповсюдження волонтерської діяльності, міграційні зміни всередині суспільства, ідентифікаційні і реідентифікаційні процеси в особистісному розвитку кожного українця відбуваються на тлі прояву патріотичних почуттів, нових ставлень до історії, культури, релігії, традицій і звичаїв українського народу. Вони вимагають нових підходів і шляхів до виховання патріотизму як почуття і як базової якості особистості.

Формування ціннісних орієнтирів і громадянської самосвідомості у дітей та молоді повинно здійснюватися на прикладах героїчної боротьби українського народу за самовизначення і творення власної держави, ідеалів свободи, соборності та державності, зокрема, від княжої доби, українських козаків, Українських Січових Стрільців, армій Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки, учасників антибільшовицьких селянських повстань, загонів Карпатської Січі, Української Повстанської Армії, українців-повстанців у сталінських концтаборах, учасників дисидентського руху. Також національно-патріотичне виховання має здійснюватися на прикладах мужності та героїзму учасників революційних подій в Україні у 2004, 2013 - 2014 років, Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції та операції об'єднаних сил у Донецькій та Луганській областях, спротиву окупації та анексії Автономної Республіки Крим Російською Федерацією, Героїв війни росії проти України.. У виховній діяльності слід враховувати, що українська держава заперечує будь-які форми дискримінації, підтримуючи всі мови і культури, що зазнали такої дискримінації в часи колоніальної залежності України. В сучасних умовах викликів та загроз незалежності та територіальній цілісності держави зростає роль національно-патріотичного виховання студентсько-учнівської молоді. У цьому контексті основними складовими національно-патріотичного виховання є громадянсько-патріотичне, духовно-моральне, військово-патріотичне виховання.

Завдяки реалізації цих напрямків відбувається формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, впроваджуються ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін та до виконання обов'язку із захисту кордонів України.

На сучасному етапі розвитку України виникає нагальна необхідність переосмислення зробленого і реалізації системних заходів, спрямованих на посилення національно-патріотичного виховання дітей та молоді - формування нового українця, що діє на основі національних та європейських цінностей:

- поваги до державних символів (Герба, Прапора, Гімну України);
- участі у громадсько-політичному житті країни;
- поваги до прав людини;
- верховенство права;
- толерантного ставлення до цінностей і переконань представників іншої культури, а також до регіональних та національно-мовних особливостей;
- рівності всіх перед законом;

- готовності захищати суверенітет і територіальну цілісність України.

Відтак, враховуючи всі обставини, виникає потреба в актуалізації концепції, яка б визначала нову стратегію цілеспрямованого і ефективного процесу виховання громадянина-патріота України, здобувача освіти Рогатинського аграрного фахового коледжу.

Мета та завдання національно-патріотичного виховання

Метою національно-патріотичного виховання у Рогатинському аграрному фаховому коледжі є створення засад для системної і цілеспрямованої діяльності щодо виховання молодшої людини – патріота України, готового самовіддано розбудувувати її як суверенну, демократичну, правову і соціальну державу, виявляти національну гідність, знати і цивілізовано відстоювати свої громадянські права та виконувати обов'язки, сприяти громадянському миру і злагоді в суспільстві, бути конкурентоспроможним, успішно самореалізуватися в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал, носій української національної культури.

Національно-патріотичне виховання є складовою загального виховного процесу у коледжі, головною метою якого є набуття молодими громадянами соціального досвіду, готовності до виконання громадянських і конституційних обов'язків, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури взаємин, формування особистісних рис громадянина української держави, фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, інтелектуальної, правової, трудової, екологічної культури.

Національно-патріотичне виховання формується на прикладах історії становлення української державності, українського козацтва, героїки визвольного руху, досягнень у політиці, освіті, науці, культурі і спорті.

Національно-патріотичне виховання включає в себе соціальні, цільові, функціональні, організаційні та інші аспекти, охоплює своїм впливом усі покоління, пронизує всі сторони життя: соціально-економічну, політичну, духовну, правову, педагогічну, базується на освіті, культурі, науці, історії, праві.

Це передбачає визначення і реалізацію першочергових і перспективних заходів, спрямованих на формування громадсько активної життєвої позиції молодих громадян, психологічної готовності до добровільного вступу на державну, військову службу та зразкове виконання службових обов'язків.

Формування національної інтелігенції, сприяння збагаченню і оновленню інтелектуального генофонду нації, виховання її духовної еліти - це мета, що стоїть перед коледжем на одному рівні з підготовкою висококваліфікованих фахівців.

Досягнення мети виховання можливе лише за умови комплексного підходу і залучення до цієї роботи всього адміністративно-педагогічного складу коледжу, органів студентсько-учнівського самоврядування та громадських об'єднань молоді.

Система заходів з виховання студентів та учнів Рогатинського аграрного фахового коледжу базується на основних положеннях Концепції національно-патріотичного виховання молоді з урахуванням органічного взаємозв'язку процесу навчання та виховання.

Головною метою виховання, на досягнення якої спрямовуються зусилля адміністрації та педагогічного колективу, є формування цілісної і гармонійно розвиненої особистості з високою національною самосвідомістю. Така особистість - це, насамперед, громадянин української держави, її патріот,

гуманіст, для якого пріоритетом є загальнолюдські й загальнодержавні цінності, це людина з високою фаховою підготовкою й широким світоглядом, розвинутим інтелектом, належним рівнем загальної, політичної та правової культури. Отже, йдеться про необхідність систематичного і цілеспрямованого виховання національного типу особистості, формування в неї національної свідомості і самосвідомості, чим досягається духовна єдність поколінь, наступність національної культури і безсмертя нації.

Мета національно-патріотичного виховання здобувачів освіти коледжу може бути досягнута шляхом реалізації таких **виховних завдань**:

- ✓ забезпечення сприятливих умов для самореалізації особистості в Україні відповідно до її інтересів та можливостей;
- ✓ виховання національно свідомого громадянина України;
- ✓ виховання правової культури, поваги до Конституції України, Законів України, державної символіки - Герба, Прапора, Гімну України та історичних святинь;
- ✓ сприяння набуттю молоддю соціального досвіду, успадкування духовних та культурних надбань українського народу;
- ✓ формування мовної культури, оволодіння та вживання української мови, збереження її як духовного коду нації;
- ✓ формування духовних цінностей українського патріота: почуття патріотизму, національної свідомості, любові до українського народу, його історії, української держави, рідної землі, родини, гордості за минуле і сучасне на прикладах героїчної історії українського народу та кращих зразків культурної спадщини;
- ✓ відновлення і вшанування національної пам'яті;
- ✓ утвердження в свідомості громадян об'єктивної оцінки ролі українського війська в українській історії, спадкоємності розвитку Збройних Сил у відстоюванні ідеалів свободи та державності України, її громадян, формування психологічної та фізичної готовності молоді до виконання громадянського та конституційного обов'язку щодо відстоювання національних інтересів та незалежності держави, підвищення престижу і розвиток мотивації молоді до державної та військової служби;
- ✓ забезпечення духовної єдності поколінь, виховання поваги до батьків, людей похилого віку, турбота про молодших та людей з особливими потребами;
- ✓ формування кращих рис української нації – працелюбності, прагнення до свободи, любові до природи та мистецтва, поваги до батьків та родини;
- ✓ створення умов для розвитку громадянської активності, професіоналізму, високої мотивації до праці як основи конкурентоспроможності громадянина, а відтак, держави;
- ✓ сприяння розвитку фізичного, психічного та духовного здоров'я;
- ✓ задоволення естетичних та культурних потреб особистості;
- ✓ виховання здатності протидіяти проявам аморальності, правопорушень, бездуховності, антигромадської діяльності;
- ✓ реалізація індивідуального підходу до особистості та виховання;
- ✓ забезпечення умов для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, власних і суспільних потреб та інтересів;
- ✓ професійне виховання, яке передбачає становлення юнаків і дівчат як

досвідчених фахівців, які досконало володіють професійними знаннями, вміють творчо застосовувати їх на практиці, приймати нестандартні рішення, готових до роботи в умовах ринкових відносин;

✓ уведення молодих людей у світ господарського, соціального, політичного, культурного досвіду цивілізації і свого народу;

✓ оволодіння результативними методами та навиками набуття нових знань, формування потреби у постійному інтелектуальному, духовному і моральному збагаченні та самовдосконаленні.

2. Принципи національно-патріотичного виховання

Національно-патріотичне виховання у Рогатинському аграрному фаховому коледжі базується на загальнопедагогічних принципах виховання, таких як людиноцентризм, природовідповідність, культуровідповідність, гуманізм, врахування вікових та індивідуальних особливостей. Водночас національно-патріотичне виховання має власні принципи, що відображають його специфіку. Серед них:

✓ **принцип національної спрямованості**, що передбачає формування національної самосвідомості, виховання любові до рідної землі, природи, українського народу, шанобливого ставлення до його культури, історії, традицій; поваги до культури всіх народів, які населяють Україну; здатності зберігати свою національну ідентичність, пишатися приналежністю до українського народу, брати участь у розбудові та захисті своєї держави;

✓ **принцип самоактивності й саморегуляції**, що забезпечує розвиток у здобувачів освіти суб'єктних характеристик; формує здатність до критичності й самокритичності, до прийняття самостійних рішень; виробляє громадянську позицію особистості, почуття відповідальності за її реалізацію в діях та вчинках;

✓ **принцип полікультурності**, що передбачає інтегрованість української культури в європейський та світовий простір, створення для цього необхідних передумов: формування відкритості, толерантного ставлення до відмінних ідей, цінностей, культури, мистецтва, вірувань; здатності диференціювати спільне і відмінне в різних культурах, спроможності сприймати українську культуру як невід'ємну складову загальнолюдської культури;

✓ **принцип культуровідповідності**, що спрямований на формування базової культури особистості на основі набутого морально-етичного досвіду людства;

✓ **принцип соціальної відповідності**, що обумовлює потребу узгодження змісту і методів національно-патріотичного виховання з реальною соціальною ситуацією, в якій організовується виховний процес, і має на меті виховання в здобувачів освіти готовності до захисту України та ефективного розв'язання життєвих проблем на основі сформованих цінностей;

✓ **принцип історичної і соціальної пам'яті**, що спрямований на збереження духовно-моральної і культурно-історичної спадщини українців та відтворює її у реконструйованих і осучаснених формах і методах діяльності;

✓ **принцип міжпоколінної наступності**, який зберігає для нащадків

зразки української культури, етнокультури народів, що живуть в Україні.

3. Шляхи забезпечення реалізації Концепції національно-патріотичного виховання у Рогатинському аграрному фаховому коледжі:

- ✓ проведення заходів, спрямованих на реалізацію патріотичного виховання в навчальному закладі;
- ✓ підтримка та участь у діяльності волонтерських організацій, програм для заохочення молоді до благодійних соціальних, інтелектуальних та творчих ініціатив і проєктів на благо України;
- ✓ забезпечення умов для популяризації кращих здобутків національної культурної і духовної спадщини, героїчного минулого і сучасного українського народу, підтримки професійної й самодіяльної творчості;
- ✓ активне залучення до патріотичного виховання студентів та учнів, батьки, яких є учасниками бойових дій на Сході України, членів сімей Героїв Небесної Сотні, учасників антитерористичної операції, операції об'єднаних сил, учасників війни Російської Федерації проти України та їхніх сімей, військових капеланів, діячів сучасної культури, мистецтва, науки, спорту, які виявляють активну громадянську і патріотичну позицію;
- ✓ залучення здобувачів освіти до участі у збереженні і підтримці єдності українського суспільства, у громадському русі задля громадянського миру і злагоди;
- ✓ сприяння спортивній і фізичній підготовці, спрямованій на утвердження здорового способу життя громадян з урахуванням принципів національно-патріотичного виховання;
- ✓ налагодження співпраці з військовими формуваннями України як мотивація готовності до вибору військових професій, служби у лавах Збройних Сил України;
- ✓ удосконалення підготовки та перепідготовки осіб, які займаються питаннями національно-патріотичного виховання здобувачів освіти у коледжі;
- ✓ вивчення потреб студентів та учнів зокрема шляхом проведення соціологічних досліджень;
- ✓ забезпечення активної участі сім'ї та родини в розвитку фізично і морально здорової, патріотично налаштованої особистості.

4. Очікувані результати

У результаті впровадження системи національно-патріотичного виховання у Рогатинському аграрному фаховому коледжі очікується:

- ✓ сформованість у молодого покоління розвинутої патріотичної свідомості і відповідальності, почуття вірності, любові до Батьківщини, поваги до національних, історичних, культурних і духовних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови та державних символів України, турботи про спільне благо, природу, збереження та шанування національної пам'яті, формування активної громадянської позиції;
- ✓ зацікавленість молоді щодо служби у Збройних Силах України,

готовність до захисту України та виконання конституційного і громадянського обов'язку із захисту національних інтересів, цілісності, незалежності України, з метою становлення її як правової, демократичної, соціальної держави;

- ✓ формування компетенцій, необхідних для захисту України, служби в Збройних Силах України;

- ✓ збереження стабільності в суспільстві, соціальному та економічному розвитку країни, зміцнення її обороноздатності та безпеки;

- ✓ ефективне функціонування системи національно-патріотичного виховання молоді;

- ✓ консолідація зусиль суспільних інституцій у справі виховання підростаючого покоління.